

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Dermatologische Wochenschrift, No. 6 (Bd. 88), 1929.

E. WILLMS. *Ueber einen mit Pyocyaneus komplizierten und mit Röntgenstrahlen günstig beeinflussten Fall von Pyodermia vegetans.* — De bij herhaling in cultuur en microscopisch gevonden staphylococcus aureus is in het beschreven geval als verwekker der aandoening op te vatten. Het beloop van het ziektegeval maakt het onwaarschijnlijk (hoewel uitsluiting niet mogelijk was), dat aan de in den aanvang gevonden superinfectie met pyocyaneus een aetiologische beteekenis toekwam. Schrijfster wijst vooral op de gunstige wending, welke het genezingsproces nam na Röntgenbestraling, een wijze van behandeling, welke bij chronische pyogene huidziekten nog niet veel is toegepast.

O. BLATT. *Klinische Beiträge zur Frage der Atrophodermien.* — Naar aanleiding van zijn waarnemingen meent BLATT, dat de luetische infectie de voornaamste, zij het ook niet de eenige aetiologische factor is; dat de klieren met inwendige afscheiding, in het bijzonder de hypophysis, bij de pathogenese der atrophodermieën een hoofdrol spelen en dat het te rechtvaardigen is om met inachtneming van het bovenstaande, de klinische vormen van atrophodermie in één groep samen te vatten.

S. A. GLAUBERSOHN und A. A. IWANOFF. *Cutis verticis gyrata.* — Histologisch onderzocht geval in de aetiologie, waar aan het trauma een beteekenis wordt toegekend. Een chronische ontsteking der huid bewerkte hyperplasie en sclerosis van het bindweefsel. Het sterk samenschrompelen van het op plaatsen van vroegere infiltratie gevormde bindweefsel zal de groeven doen ontstaan.

S. A. GLAUBERSOHN und A. A. IWANOFF. *Cutis verticis gyrata latens.* — Onder cutis v. g. latens wordt door sommigen de toestand verstaan, welke bij sommige personen met verhoogde beweeglijkheid der hoofdhuid voorkomt n.l. dat plooien ontstaan bij zijdelings samendrukken dier huid; op dat oogenblik krijgt men een beeld, dat aan cutis v. gyrat. doet denken, maar de plooien verdwijnen onmiddellijk, als de druk opgeheven wordt. Schrijvers onderzochten 1500 gezonde mannen en vonden bij 7.1 pCt. dan duidelijke plooiing. Men heeft eigenlijk dan plaatselijk met zoiets als cutis laxa te maken. Het ontstaan van cutis verticis gyrata zal een gevolg zijn van ontstekingsprocessen, secundair ontstaan bij personen met zulk een plooibare hoofdhuid.

Dermatologische Wochenschrift, No. 7 (Bd. 88) 1929.

C. O. WEST und W. CURTH. *Die amerikanische Form der Creeping-Disease.* — Het beschreven type wordt veroorzaakt doordat larven van ankylostomum brasiliense in de huid dringen (meestal talrijke) en gangen graven. De besmetting vindt vooral plaats in afvalafvoerend slootwater enz. Medegevoerde hondënfaeces worden deels weer op het strand afgezet, wat verklaarbaar maakte, dat 50 pCt. der patiënten zich daar hadden besmet. De plaats van besmetting lijkt eerst op een insectensteek, waaruit na eenige uren een papel ontstaat. De parasiet kruipt in 24 uren meestal veel minder dan 1 cM., maar soms wel tot 8 cM. verder. Vooral 's nachts is de slaapbelettende jeuk zeer storend. Behandeling: bevrozen der huid, penseelen met aethylacetaat, of uitpeuteren der larve na de huid met heldere machineolie doorzichtig gemaakt te hebben.

JOSEF SELLEI. *Rosacea der Jugendlichen (Rosacea juveniles).* — Deze ontstaat op den bodem van seborrhoe, of is zonder seborrhoe het gevolg van een vasoneurose. Beide typen hebben gemeen de vasolabiliteit, stoornissen in den tonus der meest oppervlakkige huidvaatjes op omschreven plekken. Meestal zijn het thyreotoxicosen, zoodat hyperfunctie der schildklier resp basedoïde verschijnselen aantoonbaar zijn. Dysfunctie van andere endocrine klieren wordt meestal ook gevonden. Naast plaatselijke behandeling worde een rationeele therapie al naar gelang van hetgeen aan organen en inwendig afscheidende klieren gevonden wordt ingesteld.

I. A. MATUSSIS en A. M. FAINGOLD. *Erythema perstans und endokrines System.* — Mededeeling van twee ziektegevallen. De eerste patiënte had congenitale lues; waardoor blijkbaar verscheidene klieren aangedaan waren, hoewel vooral ovarium en bijnier getroffen waren. Bij de tweede patiënte was door een te vroeg ingetreden climacterium het hormonale systeem ontwricht. Hypofunctie van het ovarium had hyperfunctie der bijnier ten gevolge. Door overmatige suprareninevorming treedt vernauwing in het arterieele en stuwing in het veneuse gebied op. Op plaatsen met voorbeschiktheid daartoe zal nu het beeld van erythema perstans ontstaan.

P. G. RINSEMA.

Medizinische Klinik, 1929, No. 3.

L. LANGSTEIN. *Die Behandlung der Rachitis.* — Voordracht.

K. HANSEN. *Bemerkungen zur Frage der Asthmaätiologie und der Allergien überhaupt.* — Voor de herkenning van het asthma bronchiale idiosyncraticum is een nauwkeurige anamnese van belang. Bij de cutireactie gebruikt men het beste getitreerde extracten der allergenen en trekt alleen conclusies uit positieve uitslagen bij gebruik van de sterkst verdunde. Wanneer de patiënt blootgesteld aan de inwerking van het allergeen niet met een asthma-aanval reageert, bewijst dit nog niet, dat het geen overgevoeligheidsasthma is, of dat het slechts psychogeen ontstaat. Soms moeten bepaalde omstandigheden aanwezig zijn, waardoor de resorptie van het allergeen wordt verhoogd of zijn bepaalde endogene factoren (tijdstip van de menstruatie e.d.) van invloed. Dit wordt met voorbeelden toegelicht.

J. KLEEBERG. *Sauermilchen für die Behandlung von Abdominalerkrankungen.* — Schrijver wijst nog eens op het nut van het gebruik van Yoghurt en Kefirmelk bij maag- en darmaandoeningen, achylie, ulcus, chronische obstipatie, chronische cholecystopathie.

E. REDLICH. *Zur Klinik des sogenannten „Pseudotumor cerebri“.* — Vervolg. De ziekteverschijnselen gaan terug, hetzij zonder eenige behandeling, hetzij onder aanwending van jodium en kwik. Verder wordt gebruik van hypertonische oplossingen bijv. intraveneus van sterke glyucose-oplossing ter verlaging van den hersendruk en Röntgenbestraling van den schedel aanbevolen.

L. RICHMANN. *Die Goldbehandlung der Lungen- und Kehlkopftuberkulose.* — De goudbehandeling met praeparaten als crysolgaan en triphal blijft een hulpmiddel van waarde. Vooral bij de proliferatieve en ulcerouse vormen van larynx-tuberculose kan men de verbetering bij herhaald onderzoek met den keelspiegel bij deze behandeling vaak vaststellen.

A. LOESER. *Weitere Erfahrungen bei der Behandlung der chronischen Gonorrhoe der Frau mit Lebendvaccine (Gonokokkenkulturen) unter besonderer Berücksichtigung der Dauerresultate.* — Bij gebruik van versche cultures, die niet langer dan 7—12 dagen geleden uit een versche menselijke gonorrhoe zijn gekweekt, die in vrij sterke verdunning onder de huid van den bovenarm worden gespoten, kan men in verreweg de meeste gevallen blijvende genezing van de gonorrhoe bij vrouwen verwachten. Ter voorkoming van verontreiniging met andere microorganismen moet de cultuur minstens drie passages ondergaan. Soms is het noodig de inspuiting telkens na 14 dagen te herhalen.

K. MEYES und W. LÖWENBERG. *Ueber das Vorkommen hämolytischer Streptokokken bei gesunden und seine Bedeutung für die Scharlach-Prophylaxe.* — Meer dan de helft van een aantal onderzochte gezonde personen bleken haemolytische streptococci in hun keel te hebben. De voorstellen, die gedaan zijn om het ontslag van een roodvonkpatiënt uit de isolering af te laten hangen van het al of niet aanwezig zijn dezer streptococci zijn waarschijnlijk daarom te verwerpen. Bovendien zijn er allerlei geleidelijke overgangen tusschen haemolytische en niet-haemolytische streptococci, zoodat ook de bacteriologische diagnose niet met zekerheid kan worden gemaakt.

W. DAVID. *Dringliche Therapie in der inneren Medizin.* — Voor de praktijk. Bespreking van de apoplexie, meningitis, epilepsie en epileptiforme aanvallen.

W. K. FRÄNKEL. *Ephetoninwirkungen auf Magen und Darm.* — Bij maagdarmaandoeningen gepaard met of veroorzaakt door vagotonie is de ephetonine van nut.

W. BLUMENTHAL. *Luminal in der allgemeinen Praxis.* — Bespreking van minder bekende indicaties. Bij heftig braken zijn suppositoria bevattende 200—300 mg. luminalnatrium zeer werkzaam. Ook kinderen verdragen het middel uitstekend (30—40 mg. bij zuigelingen, oudere kinderen 100—150 mg.). Verder bij kramp-toestanden, hardnekkige singultus, als spasmolyticum bij maagdarmaandoeningen en bij constitutioneele hoofdpijn, in het laatste geval liefst in vereeniging met coffeine bijv. R. Acid. phenylaethylbarbit. 1 0.6—0.9; coffein. pur. 1.2—1.8. F. pilul XXX S. (01.—1 dd pilul, in dalende doseering.

E. TICHY. *Die Behandlung der Portiserosion mit Tierkohle (Aristocarbon).* — Om den anderen dag wordt de portio in dikke laag bedekt met de kool. De behandeling heeft goede gevolgen.

L. FEILCHENFELD. *Stau-Schelle.* (*Berichte über technische Neuheiten*). — Een nieuw model stuwband.

Aerztliche Gutachten aus dem Gebiete des Versicherungswesens. — V. SCHNIZER. *Dienstbeschädigung für Nierenentzündung abgelehnt.*

H. ZIEMANN. *Neuere Übersicht über die Beziehungen von Malaria und Impfmalaria zur Neurolyse.* — Overzichtsreferaat.

P. VAN PAASSEN.

Paris médical, 1929, No. 1.

P. LEREBOUTET et M. LELONG. *La tuberculose en 1929.* — Literatuuroverzicht.

F. BEZANCON, P. BRAUN et J. DESTOUCHES. *Le syndrome de rétraction dans la tuberculose pulmonaire.* — Röntgenologische en clinische beschrijving van de verschijnselen, welke zich voordoen bij schrompeling van een long tengevolge van een tuberculeuse ontsteking. Of de pleura daaraan mede doet en of steeds vergroeiingen daarbij voorkomen is vóóraf niet met zekerheid te zeggen, hetgeen van belang is voor het aanleggen van een pneumothorax, die bij éénzijdige retractie volstrekt niet altijd behoeft te mislukken.

A. COURCOUX et A. BIDERMAN. *L'oléothorax dans la tuberculose pulmonaire et pleurale.* — Bij den oleothorax vult men de holte tusschen de pleurabladen met een paraffineolie, waarin gomenol. Het voorschrift luidt: paraffineolie 125 gram, gomenol 2 gram, eucalyptol 1 gram, in steriele oplossing. Bij snel voortschrijdende pleuravergroeiingen, bij pyopneumothorax, bij secundaire besmettingen van een exsudaat is deze geneeswijze aangewezen. De techniek, die uitvoeriger beschreven wordt, geeft dikwijls moeilijkheden en het succes is niet steeds verzekerd, daarde lijder dikwijls reageert met hooge koorts, of door het ontstaan van tuberculeuse fistels langs het steekkanaal.

L. RIBADEAU-DUMAS et ROUQUÈS. *Forme massive et forme disséminée de la pneumonie tuberculeuse.* — De longtuberculose begint in de meerderheid der gevallen als een pneumonisch proces, dat zich kan uitstrekken over een alveolus, over verschillende lobuli en over een geheele longkwab. Röntgenologisch is de uitbreiding het best vast te stellen. Door de observaties der laatste jaren heeft men kunnen vaststellen, dat deze tuberculeuse pneumonieën geheel kunnen verdwijnen zonder zelfs op de Röntgenphoto een spoor achter te laten. Of zij echter aanleiding zullen geven tot een voortschrijdende longtuberculose is vooraf niet met zekerheid te voorspellen.

PILOD. *Contusion et tuberculose pulmonaire.* — Vroeger heeft men te dikwijls een verband aangenomen tusschen een trauma van den borstwand en longtuberculose. In werkelijkheid is deze samenhang vrij zelden en nog zeldzamer met zekerheid aan te toonen. De schrijver deelt één zeer typisch voorbeeld mede uit zijn practijk. Longverwondingen geven veel minder aanleiding tot latere longtuberculose dan een geweld inwerkend op de borstkas zelf, waarbij misschien een longscheurtje ontstaat. Hij geeft de grondregelen aan, waaraan men zich te houden heeft, indien men als deskundige moet beslissen, of er verband bestaat tusschen het trauma en de longtuberculose.

Paris médical, 1929, No. 2

J. VALTIS. *Les éléments filtrables du bacille tuberculeux et leur rôle dans l'hérédité et dans l'infection bacillaire.* — Overzicht van de belangrijke proeven, welke door den schrijver zijn genomen om een filtreerbare vorm van den tuberkelbacil aan te toonen, welke hij het tuberculeuse ultra-virus noemt. Dit virus vormt bij het proefdier geen echte tuberculeuse afwijkingen, maar alleen lymphklierzwellingen. Deze vorm van tuberkelbacillen is ook aangetoond in de lymphklieren van pasgeboren kinderen van tuberculeuse moeders. Slechts in enkele gevallen kan hieruit weer de zuurvaste bacil ontstaan, die dan tot een echte tuberculose aanleiding kan geven. Aan het slot van het artikel een uitgebreide literatuuropgave over dit onderwerp.

F. COSTE et J. PETRIC. *Les réactions d'immunité dans la scarlatine.* — Uitvoerige beschrijving van zijn onderzoekingen bij roodvonk over de reactie van DICK, de neutraliseerende werking van serum tegenover roodvonktoxinen en de mate van uitvoering van roodvonkexantheem. Deze drie reacties heeft hij systematisch bij zijn patiënten gedaan en de uitkomsten onderling vergeleken. De schijnbaar positieve, maar in werkelijkheid negatieve reacties geven steeds groote moeilijkheden. De beide laatst genoemde reacties gaan parallel en geven ons een goede voorstelling van de mate van immuniteit van een bepaalde persoon.

Paris médical, 1929, No. 3.

G. MILIAN et L. BRODIER. *La dermatologie en 1929.* — Literatuur-overzicht.

H. GOUGEROT. *Urticaires bucco-linguales.* — Bij plotseling ontstaande zwellingen van het slijmvlies van de lippen, mond of tong en ook van de keel moet men denken aan urticaria. Soms ontstaat deze na het gebruik van bepaalde voedingsmiddelen. Het gebruik van adrenaline, hetzij langs den mond (20 tot 40 druppels), hetzij door inspuiting doet den aanval snel voorbijgaan.

J. NICOLAS, J. LACASSAGNE et J. ROUSSET. *Le traitement du lupus érythémateux par les injections de sels de bismuth.* — Zij geven 17 korte ziektegeschiedenissen, om aan te toonen, dat lupus erythematosus met goed gevolg behandeld kan worden door bismuthinspuitingen, waarom zij muthanol gebruiken, meestal 12 injecties. Soms volgt een recidief, maar in het meerendeel der gevallen niet. Slechts bij enkele lijdens was de reactie van WASSERMANN positief.

H. JANSION et P. COT. *Les réactions de l'organisme dans les eczémas. Syndrome de sensibilisation.* — Verschillende theorieën over het ontstaan van eczeem worden in dit artikel besproken. Geen van alle leidt tot een bevredigende verklaring. De schrijver geeft geen eigen meening. Naast die van vele andere schrijvers wordt o.a. ook vermeld de theorie van G. C. BOLLEN, die aanneemt, dat een aangeboren insufficiëntie van het sympathische zenuwstelsel de oorzaak is van sommige vormen van huidoedeem.

M. MICHAUD. *Un cas de zona contagieux. Zona et varicelle.* — Een kind van 8 jaar lijdende aan waterpokken krijgt bezoek van een volwassen vrouw. Deze vrouw krijgt gordelroos na 14 dagen. Een tweede vrouw, die in hetzelfde bed heeft geslapen als de eerste vrouw, krijgt eveneens gordelroos, weer 14 dagen later. Genezing na inspuiting van 300 mgr. arsenobenzol. Verschillende opmerkingen over het verband tusschen gordelroos en waterpokken.

G. MILIAN. *Le traitement du zona.* — Zeer goed gevolg zag de schrijver bij behandeling van gordelroos met inspuitingen in een ader van arsenobenzol (praeparaat 914). Na 2 of 3 inspuitingen verdwijnen eerst de pijnen, daarna snel de blaasjes.

F. LOTTE. *Le traitement des pyodermites.* — Verschillende voorschriften van zalven en wasschingen bij ziekten der huid, veroorzaakt door staphylo- of door streptococci.

VEYRIÈRES. *Parakératoses, eczématides séborrhéïdes.* — Kort artikel over de behandeling van deze huidaandoeningen.

Paris médical, 1929, No. 4.

G. TANRET. *Ergostérine irradiée et vitamine D antirachitique.* — Bestraald ergosterine heeft dezelfde eigenschappen als vitamine D, n.l. dat het, in kleine hoeveelheden toegediend, zoowel de experimenteelé rhachitis bij ratten, als de rhachitis bij kleine kinderen, kan genezen. Vijf milligram van deze stof hebben dezelfde

werking als één liter goede levertraan. De schrijver geeft een overzicht over de Franche en Deutsche onderzoekingen op dit gebied en aan het slot een literatuur-opgave.

S. LIVIERATO et G. F. COSMETTATOS. *Tumeur du ventricule latérale droit du cerveau*. Ziektegeschiedenis met sectieverslag der hersenen van een vrouw, oud zestig jaar, lijdende aan een glioom, dat gegroeid was in den rechter zijventrikel der groote hersenen. Eenige beschouwingen over de symptomatologie en microscopische anatomie.

A. P. CARVADIAS. *Une modification de l'oxillomètre Pachon pour permettre l'application de la méthode palpatoire ou auscultatoire à la détermination de la tension systolique*. — Technische verandering aan den bloeddrukmeter van PACHON, om op een gemakkelijke wijze den systolischen bloeddruk te meten.

KLEINKNECHT et C. DREYFUS. *Exploration fonctionnelle du foie par l'épreuve de l'hyperbilirubinémie artificielle*. — Deze proef der leverfunctie, het eerst beschreven door ELLIOTT en VON BERGMANN, bestaat hierin, dat men in een ader 70 mg. bilirubine inspuit (opgelost in 10 cM³ van een 5 pCt. sodaoplossing). Men bepaalt het bilirubinegehalte van het bloed na de inspuiting, drie minuten na de inspuiting en één, twee, en drie uren nadien. Na 4 uren moet het bilirubine weer door de levercellen uit het bloed verwijderd zijn, indien de lever gezond is. Bij leverstoornissen ziet men belangrijke verschillen.

A. SCHWARTZ. *Appendicite à forme néoplasique*. — Ziektegeschiedenis van een vrouw met een groot gezwel in den rechter onderbuik, lijkend op een tumor, maar bij operatie bleek het een groote phlegmone te zijn, retrocoecaal gelegen. Na operatie volgde genezing. MORTIER HIJMANS.

Wiener klinische Wochenschrift 1929, No. 6.

Originalabhandlungen. O. FÜRTH. *Wege und Ziele physiologisch-chemischer Forschung*. — Lezing bij de opening van het Instituut voor medische chemie te Weenen.

F. SCHWEINBURG. *Ist der Stamm B.C.G. ein Virus fixe*. — Een vergelijking van het lyssavirus met B.C.G. waarbij op grond van de avirulentie en pathogeniteit van dit laatste tegenover het virulente doch apathogene van het lyssavaccin besloten wordt, dat men de B.C.G. niet als virus fixe kan beschouwen.

B. E. BRUDA. *Zum Krebsproblem*. — BRUDA is er in geslaagd soortvreemde gezwellen regelmatig over te planten. Door bij ratten de milt weg te nemen worden deze dieren geschikt om carcinomen en sarcomen van muizen op zich te laten ontwikkelen. Ook in vitro is het verschil van gewoon en miltloos rattenserum aan te toonen. Hij besluit hieruit, dat de bestrijding van gezwellen een functie is van het reticuloendotheliale apparaat.

H. DAVID. *Zur Unterscheidung der Raubinbakterien und anderer rattenötender Bakterien vom Bact. enteritides GÄRTNER*. — Een beschrijving van kweekproeven en in het bijzonder van complementbindingsmethodes, waarmede het gelukt de rattendoodende bacteriën te onderscheiden van die, welke voor den mensch schadelijk zijn.

A. MANDL und O. SPERLING. *Ergebnisse und Indikationen der Fieberbehandlung mit Pyrifex bei Nervenkrankheiten*. — In gevallen, waarbij een malariakuur ongewenscht is, of bij re-infectie niet aanslaat, kan men bij syphilis van het centrale zenuwstelsel koorts opwekken met pyrifex en dan met goed gevolg hiermede een specifieke kuur combineren. Het middel bleek onschadelijk; het is een op bijzondere wijze bereid eiwitpraeparaat, afkomstig van colibacillen.

J. SCHNITZLER. *Ueber dringliche Darmoperationen*. — Voordracht van den artsencursus.

E. WESSELY. *Die Kehlkopftuberkulose*. — Voordracht van den artsencursus.

R. LENZ. *Zur Pathogenese des Rheumatismus infectiosus*. — Slot.

E. PICK. *Pneumothoraxbehandlung und Anstaltsaufenthalt*. — Verdediging van de ambulante behandeling met pneumothorax tegen POINDECKER (*W. kl. Ws.* 1928, no. 50).

Richtlinien für die Praxis. D. POSPISCHILL. *Wodurch kann die Dauer einer Keuchhustenerkrankung wesentlich verlängert werden*.

L. HOFBAUER. *Schädliche Wirkungen der Atemübungen*.